

Notat vedr. de økonomiske konsekvenser af en realisering af "Oplæg vedr. Ærøs fremtidige færgestruktur"

Version 4, LR 17-07-08

Dette notat er udarbejdet på baggrund af et møde i Velfærdsministeriet den 3. juni 2008 mellem embedsmænd fra Velfærdsministeriet, Transportministeriet og Miljøministeriet, Svendborg Kommunes borgmester og kommunaldirektør og Ærø Kommunes økonomiudvalg og kommunaldirektør.

Notatet belyser de økonomiske konsekvenser af en realisering af "Oplæg vedr. Ærøs fremtidige færgestruktur", der blev vedtaget af Ærø Kommunalbestyrelse den 16. januar 2008, evt. modificeret således, at ruten Ærøskøbing – Skovballe erstattes af en rute mellem Ærøskøbing og et anløbssted på Fynssiden i den fremtidige løsning.

Der henvises til "Oplæg vedr. Ærøs fremtidige færgestruktur" og "Konklusionsnotat efter møder mellem Svendborg Kommune og Ærø Kommune om Ærøs fremtidige færgestruktur".

Der henvises endvidere til vedlagte underliggende materiale, udarbejdet af direktør Keld Møller, Ærøfærgerne A/S, og økonomi- og teknikdirektør Jørgen Friis, Ærø Kommune.

Det bemærkes, at de angivne anlægsudgifter er overslagspriser, og at såvel anlægsudgifter som merdriftsudgifter er baseret på de forudsætninger, der er opstillet i det underliggende materiale.

1. Skitseprojekter og miljøundersøgelser af en Ærøskøbing – Skovballe forbindelse og en forbindelse mellem Ærøskøbing og et anløbssted på Fynssiden

Det vurderes, at den samlede pris for 1) miljøundersøgelser af en Ærøskøbing – Skovballe forbindelse og en forbindelse mellem Ærøskøbing og et anløbssted på Fynssiden samt 2) nødvendige minimale skitseprojekter, der kan lægges til grund for disse miljøundersøgelser, vil være 4,0 mio. kr. (08-priser).

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Ønsket statsligt engagement i skitseprojekter og miljøundersøgelser

4,0 mio. kr. (08-priser)

2. Mellemløsningen

Mellemløsningen forudsættes at have en varighed på 3 år.

Anlæg

Anlægsopgaver og hertil knyttede anlægsudgifter og afledte årlige udgifter til finansiering (leasing- eller låneydelser) kan specificeres således (08-priser):

1. Anskaffelse af katamaranfærge til Marstal - Rudkøbing ruten inkl. transport til Danmark, klargøring samt modificering af færgelejer i Marstal og Rudkøbing

Anskaffelsespris:	37 mio. kr.
Scrapværdi efter 3 år:	20 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	7,17 mio. kr.

Færgen forudsættes solgt til scrapværdien ved udløbet af mellemløsningen.

2. Ombygning af færgeleje i Søby, der kun skal anvendes i mellemløsningen

Ombygningsudgift:	4 mio. kr.
Scrapværdi efter 3 år	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	1,43 mio. kr.

3. Ombygning af færgeleje i Søby, der afskrives over 20 år

Ombygningsudgift:	4 mio. kr.
Scrapværdi efter 20 år	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	0,33 mio. kr.

Færgelejet forudsættes anvendt såvel i mellemløsningen som i den fremtidige løsning.

4. Etablering af nyt færgeleje i Faaborg

Anlægsudgift:	8 mio. kr.
Scrapværdi efter 3 år	3 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	1,95 mio. kr.

Dele af færgelejet forudsættes genanvendt i Skovballe eller en anløbshavn på Fynssiden i den fremtidige løsning. Værdien af de genanvendelige dele forudsættes at svare til scrapværdien.

5. Ombygning af færgeleje i Fynshav

Ombygningsudgift:	0,58 mio. kr.
Scrapværdi efter 3 år	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	0,21 mio. kr.

Færgelejet forudsættes anvendt såvel i mellemløsningen som i den fremtidige løsning. Anlægsinvesteringen afskrives over 3 år pga. beløbets relativt beskedne størrelse.

Samlet afledt finansieringsudgift pr. år: 11,09 mio. kr.

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Drift

Den samlede årlige gennemsnitlige merdriftsudgift til mellemløsningen forventes at udgøre 9,95 mio.kr. (08-priser).

Beregningen af dette beløb er baseret dels på de forudsætninger, der er nævnt i vedlagte notat, udarbejdet af direktør Keld Møller, Ærøfærgerne A/S, dels på følgende supplerende forudsætninger:

- En generel trafikudvikling på + 3,5 % pr. år i antallet af overførte biler og + 1 person og + $\frac{3}{4}$ person for hver ekstra overført bil på henholdsvis Søby – Fynshav ruten og de øvrige ruter.
- Ens takster på alle ruter.

Staten anmodes om at finansiere den årlige merdriftsudgift.

Ønsket statsligt engagement i mellemløsningen

21,04 mio. kr. pr. år i 3 år (08-priser).

3. Den fremtidige løsning

Der er 2 scenarier:

- A. Skovballe-scenariet, hvori der sejles med de eksisterende tvillingefærger på ruten Ærøskøbing – Skovballe samt en nyindkøbt brugt færge på ruten Søby – Fynshav.
- B. Lehnskov-scenariet, hvori der på en rute mellem Ærøskøbing og et anløbssted på Fynssiden sejles med 2 nyindkøbte færger med sejlhastighed til at sikre timedrift og kapacitet til at dække transportbehovet, og hvori der på ruten Søby – Fynshav sejles med en nyindkøbt brugt færge.

I begge scenarier er anlægsopgaverne delt op i 1) opgaver vedr. infrastruktur til vands og på land, som det foreslås, at staten påtager sig ansvaret for, og 2) opgaver vedr. anskaffelse af færgemateriel og etablering af færgelejer, som det foreslås, at Ærø Kommune påtager sig ansvaret for.

A. Skovballe-scenariet

Anlæg

Statslige opgaver

Anlægsopgaver og hertil knyttede anlægsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Udvidelse af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Ærøskøbing

Anlægsudgift: 0,35 mio. kr.

2. Etablering af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Fynshav

Anlægsudgift: 1,5 mio. kr.

3. Etablering af opmarchareal og parkeringsareal i Skovballe

Anlægsudgift: 1,76 mio. kr.

4. Etablering af oplæggerleje i Ærøskøbing

Anlægsudgift: 2,5 mio. kr.

5. Etablering af kajanlæg i Skovballe

Anlægsudgift: 5,25 mio. kr.

6. Etablering af vej fra Skovballe til A9

Anlægsudgift: 52 mio. kr.

7. Etablering af sejlrende mellem Hjortø og Birkholm

Anlægsudgift: 5 mio. kr.

8. Etablering af sejlrende ved Skovballe

Anlægsudgift: 3,7 mio. kr.

Samlet anlægsudgift 72,06 mio.kr.

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Ærø Kommunes opgaver

Anlægsopgaver og hertil knyttede anlægsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Etablering af færgeleje i Skovballe

Anlægsudgift:	8 mio. kr.
Scrapværdi efter 20 år	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	0,65 mio. kr.

Dele af færgelejet, der etableres i Faaborg til mellemløsningen, forudsættes genanvendt i Skovballe, jf. ovenfor under mellemløsningen.

2. Anskaffelse af brugt færge til Søby – Fynshav ruten

Anskaffelsespris:	12 mio. kr.
Scrapværdi efter 7 år:	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	2,04 mio. kr.

Samlet afledt finansieringsudgift pr. år: 2,69 mio. kr.

Den samlede årlige finansieringsudgift er indregnet i den kommunale mindredriftsudgift, jf. nedenfor.

Drift

Statslige opgaver

De årlige driftsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Udvidelse af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Ærøskøbing

Vedligeholdelse: 0,0013 mio. kr.

2. Etablering af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Fynshav

Vedligeholdelse: 0,0046 mio. kr.

3. Etablering af opmarchareal og parkeringsareal i Skovballe

Vedligeholdelse: 0,0073 mio. kr.

4. Etablering af oplæggerleje i Ærøskøbing

Vedligeholdelse: 0,011 mio. kr.

5. Etablering af kajanlæg i Skovballe

Vedligeholdelse: 0,021 mio. kr.

6. Etablering af vej fra Skovballe til A9

Vedligeholdelse: 0,0828 mio. kr.

7. Etablering af sejlrende mellem Hjortø og Birkholm

Vedligeholdelse: 0,083 mio. kr.

8. Etablering af sejlrende ved Skovballe

Vedligeholdelse: 0,050 mio. kr.

Samlet driftsudgift 0,261 mio.kr.

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Ærø Kommunes opgaver

Skovballeløsningen forventes at udløse en samlet årlig mindredriftsudgift på 5,7 mio. kr. (08-priser).

Beregningen af dette beløb er baseret dels på de forudsætninger, der er nævnt i vedlagte notat, udarbejdet af direktør Keld Møller, Ærøfærgerne A/S, dels på følgende supplerende forudsætninger:

- Den samlede finansieringsudgift på 2,69 mio. kr. pr. år, der kan afledes af kommunens anlægsopgaver, jf. ovenfor, er indregnet i den årlige kommunale mindredriftsudgift.
- Der regnes med en generel trafikudvikling på + 3,5 % pr. år i antallet af overførte biler og + 1 person og + $\frac{3}{4}$ person for hver ekstra overført bil på henholdsvis Søby – Fynshav ruten og de øvrige ruter.
- Der regnes med ens takster på alle ruter.

Mindreudgiften forudsættes anvendt til takstreduktioner.

Ønsket statsligt engagement i Skovballeløsningen

72,06 mio. kr. i engangsudgift + 0,261 mio. kr. pr. år (08-priser).

B. Lehnskov-scenariet

Anlæg

Statslige opgaver

Anlægsopgaver og hertil knyttede anlægsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Udvidelse af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Ærøskøbing

Anlægsudgift: 0,35 mio. kr.

2. Etablering af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Fynshav

Anlægsudgift: 1,5 mio. kr.

3. Etablering af opmarchareal og parkeringsareal på anløbssted på Fynssiden

Anlægsudgift: 1,76 mio. kr.

4. Etablering af oplæggerleje i Ærøskøbing

Anlægsudgift: 2,5 mio. kr.

5. Etablering af kaj anlæg på anløbssted på Fynssiden

Anlægsudgift: 5,25 mio. kr.

6. Etablering af vej fra anløbssted på Fynssiden til ny ringvej ved Tankefuld

Anlægsudgift: 27 mio. kr.

Det forudsættes her, at anløbsstedet bliver et sted umiddelbart vest for Lehnskov Mose, jf. kortbilag.

7. Etablering af sejlrende ved anløbsstedet på Fynssiden

Anlægsudgift: 2,5 mio. kr.

8. Etablering af mødeplads for to færger i Højestene Løb:

Anlægsudgift: 2,4 mio. kr.

Samlet anlægsudgift 43,26 mio.kr.

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Ærø Kommunes opgaver

Anlægsopgaver og hertil knyttede anlægsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Etablering af færgeleje på anløbssted på Fynssiden

Anlægsudgift:	8 mio. kr.
Scrapværdi efter 20 år	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	0,65 mio. kr.

Dele af færgelejet, der etableres i Faaborg til mellemløsningen, forudsættes genanvendt på dette anløbssted, jf. ovenfor under mellemløsningen.

2. Anskaffelse af 2 nye færger til ruten mellem Ærøskøbing og et anløbssted på Fynssiden med en sejlhastighed, der sikrer timedrift, og en kapacitet, der sikrer dækning af transportbehovet

Anskaffelsespris:	200 mio. kr.
Scrapværdi efter 25 år:	20 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	14,26 mio. kr.

3. Anskaffelse af brugt færge til Søby – Fynshav ruten

Anskaffelsespris:	12 mio. kr.
Scrapværdi efter 7 år:	0 mio. kr.
Finansieringsydelse pr. år:	2,04 mio. kr.

Samlet afledt finansieringsudgift pr. år: 16,95 mio. kr.

Den samlede årlige finansieringsudgift er indregnet i den kommunale merdriftsudgift, jf. nedenfor.

Udfasning af tvillingefærgerne

Det forudsættes at leasingrestgælden indfries for tvillingefærgerne, og at disse færger herefter sælges.

De økonomiske konsekvenser heraf forventes at blive (08-priser):

Indfrielse af leasingrestgæld:	96,2 mio. kr.
Salgsindtægt:	60,0 mio. kr.
Tab:	36,2 mio. kr.

Staten anmodes om at finansiere dette tab.

Drift

Statslige opgaver

De årlige driftsudgifter kan specificeres således (08-priser):

1. Udvidelse af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Ærøskøbing

Vedligeholdelse:	0,0013 mio. kr.
------------------	-----------------

2. Etablering af opmarchareal og flytning af parkeringsareal i Fynshav

Vedligeholdelse:	0,0046 mio. kr.
------------------	-----------------

3. Etablering af opmarchareal og parkeringsareal på anløbssted på Fynssiden

Vedligeholdelse:	0,0073 mio. kr.
------------------	-----------------

4. Etablering af oplæggerleje i Ærøskøbing

Vedligeholdelse: 0,011 mio. kr.

5. Etablering af kaj anlæg på anløbssted på Fynssiden

Vedligeholdelse: 0,021 mio. kr.

6. Etablering af vej fra anløbssted på Fynssiden til ny ringvej ved Tankefuld

Vedligeholdelse: 0,0428 mio. kr.

Det forudsættes her, at anløbsstedet bliver et sted umiddelbart vest for Lehnskov Mose, jf. kortbilag.

7. Etablering af sejlrende ved Lehnskov

Vedligeholdelse: 0,033 mio. kr.

8. Etablering af mødeplads for to færger i Højestene Løb:

Vedligeholdelse: 0,11 mio. kr.

Samlet driftsudgift 0,231 mio.kr.

Staten anmodes om at finansiere denne udgift.

Ærø Kommunes opgaver

Lehnskovløsningen forventes at udløse en samlet årlig merdriftsudgift på 5,85 mio. kr. (08-priser).

Beregningen af dette beløb er baseret dels på de forudsætninger, der er nævnt i vedlagte notat, udarbejdet af direktør Keld Møller, Ærøfærgerne A/S, dels på følgende supplerende forudsætninger:

- Den samlede finansieringsudgift på 16,95 mio. kr. pr. år, der kan afledes af kommunens anlægsopgaver, jf. ovenfor, er indregnet i den årlige kommunale merdriftsudgift.
- En generel trafikudvikling på + 3,5 % pr. år i antallet af overførte biler og + 1 person og + $\frac{3}{4}$ person for hver ekstra overført bil på henholdsvis Søby – Fynshav ruten og de øvrige ruter.
- Ens takster på alle ruter.
- Der regnes med aldrende tonnager på ruten til Fynshav og en reduceret vintersejlsplan.

Staten anmodes om at dække merudgiften.

Ønsket statsligt engagement i Lehnskovløsningen

79,46 mio. kr. i engangsudgift + 6,08 mio. kr. pr. år (08-priser).

4. Amtsvejsprincippet

Det såkaldte "amtsvejsprincip" indebærer, at det skal koste det samme at rejse med færge, som det ville koste at køre på en tilsvarende landevejsstrækning.

I rapporten "Læsø, Samsø og Ærø – udvikling og muligheder", AKF 2003, s. 127, er der opstillet en række beregningsforudsætninger, som nærmere definerer dette princip.

Lægges disse beregningsforudsætninger og de forventede overførselstal til grund for en beregning, vurderes det at ville koste 40 - 50 mio. kr. årligt (08-priser) at reducere de ærøske færgers takster til amtsvejsprincippet niveau i den fremtidige løsning, idet mindreindtægten vil være afhængig af, hvor stort et trafikspring der vil kunne opnås (hvor meget efterspørgslen vil stige), når taksterne reduceres.

Vælges Skovballeløsningen kan det forventede mindredriftforbrug jf. ovenfor, finansiere en del af mindreindtægten.

Staten anmodes om at yde tilskud svarende til mindreindtægten.

Ønsket statsligt engagement ved indførelse af amtsvejsprincippet i den fremtidige løsning

35 – 50 mio. kr. pr. år (08-priser).

5. Den eksisterende løsning

Det kan være relevant at sammenligne ovenstående økonomiske konsekvenser af en realisering af Ærø Kommunes "Oplæg vedr. Ærøs fremtidige færgestruktur" med de økonomiske konsekvenser af at opretholde den nuværende færgestruktur.

Opretholdes den nuværende færgestruktur, vil det inden for en meget kort tidshorisont være nødvendigt at udskifte færgerne, der p.t. besejler ruterne Søby – Mommark og Søby – Faaborg med nyere færger med en kapacitet, der er tilpasset transportbehovet.

Det vurderes, at der herved vil blive udløst en årlig merdriftsudgift på 10,7 mio. kr. (08-priser).

Da det må anses for udelukket, at Ærø Kommune vil være i stand til selv at finansiere denne merudgift, vil kommunen også i denne situation være henvist til at anmode staten om hjælp, dog i denne situation ikke for at opnå de forbedringer af færgebetjeningen, som Ærø har så hårdt brug for, men alene for at undgå serviceforringelser.